

**Силабус
навчальної дисципліни
«Системні трансформації у фінансах»**

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень освіти (доктор філософії)

Галузь знань 07

«Управління та адміністрування»

Спеціальність

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рік навчання: 1, семестр: 10

Кількість кредитів: 4 (120 год.)

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – екзамен

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

ГОРДЕЙ ОКСАНА ДМИТРІВНА,
доктор економічних наук, професор

E-mail	ohordei@gmail.com
Електронна версія курсу	https://moodle.nusta.edu.ua/course/view.php?id=745
Консультації	<i>Очні консультації: вівторок, 12.00-13.00, кафедра публічних фінансів Онлайн-консультації за потребою</i>

1. Коротка анотація курсу. Мета дисципліни: формування у студентів теоретичних знань щодо виявлення відмінностей і різноманітностей нових суб'єктів, зміни домінанти розвитку економіки, знаходження нової логіки перерозподілу фінансових ресурсів, для творення нової соціально-економічної моделі суспільства, а також розуміння принципів і закономірностей функціонування фінансової системи і неможливості контролю за її функціонуванням, а можливості сприяння становленню певних особливостей соціально-економічного розвитку, виходячи з процесів системних трансформацій у фінансах.

Завдання дисципліни: сформулювати у студентів навички визначення стратегічних та поточних цілей економіки країни в умовах системних трансформацій у фінансах; виявляти основні принципи соціально-економічного розвитку в умовах системних трансформацій у фінансах; приймати рішення щодо вибору найбільш доцільних методів та інструментів для адаптації фінансів в процесі системних трансформацій; навчити студентів оцінити стан фінансових ресурсів країн та організацій в процесі глобалізації.

2. Формат курсу – змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність запроваджувати інноваційні фінансові технології з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень.

4. Результати навчання

ПР 11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР 13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацювання її результатів.

ПР 14. Володіння сучасними методами та моделями фінансового прогнозування та використання фінансових технологій задля розвитку економічних систем макро- та мікрорівня.

ПР15. Застосовувати навички, виконувати аналітичну обробку фінансової інформації в різних сферах використання фінансових технологій.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна/заочна)
лекції	22/4
семінарські заняття	18/4
Індивідуально-консультативна робота	2
самостійна робота	78/110

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – мультимедійне забезпечення.

7. Політика курсу – дотримання академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність в ДПУ». Політика курсу спрямована на: запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях аспірантів та виконаних завданнях; розвиток навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

8. Схема дисципліни

Години, семестр денна/ заочна	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість Балів)
8/1	<p>Тема 1. Поняття системних трансформацій у фінансах</p> <p>План лекційного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Системна методологія: сутність, роль у науковому пізнанні та практичній діяльності, історія становлення та розвитку. 2. Основні поняття теорії систем. 3. Основні властивості і класифікація систем. 4. Принципи та основні етапи системного підходу. 5. Сутність та основні етапи системного аналізу. 	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації;</i></p> <p><i>Семінари:</i></p> <p><i>тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>Знати: предмет та сутність теорії систем, властивості та класифікацію систем. Вміти виділити основні етапи системного аналізу</p>	5
8/1	<p>Тема 2. Форми державного регулювання фінансових відносин</p> <p>План лекційного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми державного регулювання фінансових відносин 2. Методи державного регулювання фінансових відносин 3. Світова практика державного регулювання фінансових відносин 4. Економічні способи регулювання грошово-кредитної політики 5. Цінова політика і цінове регулювання 	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації;</i></p> <p><i>Семінари:</i></p> <p><i>тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>Знати та вміти аналізувати: форми та методи державного регулювання фінансових відносин</p>	5
6/2	<p>Тема 3. Розвиток людських ресурсів.</p> <p>План лекційного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність та призначення вивчення основних показників соціально-економічного розвитку країни. 	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації;</i></p> <p><i>Семінари:</i></p> <p><i>тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання</i></p>	<p>Знати основні потенційні перспективи та загрози соціально-економічного розвитку як в коротко-, так і в довготривалій перспективі. Вміти аналізувати Індекс людського розвитку.</p>	5

	<p>2. Потенційні перспективи та загрози соціально-економічного розвитку як в коротко-, так і в довготривалій перспективі.</p> <p>3. Зміст поняття інвестиційної привабливості. Особливості аналітичної оцінки інвестиційної привабливості</p> <p>4. Індекс людського розвитку як узагальнюючий показник особливостей рівня розвитку кожної країни.</p>	<p><i>ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i></p>		
8/2	<p>Тема 4. Трансформація фінансів підприємств.</p> <p>План лекційного заняття:</p> <p>1. Організаційні форми трансформації підприємств (організацій) і об'єднань та їх характеристика</p> <p>2. Фінансування підприємства та його форми в умовах ринкової трансформації економіки</p> <p>3. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами</p> <p>4. Система фінансових коефіцієнтів та їх аналітика</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>Знати та вміти трансформувати фінансову звітність українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами</p>	5
10/2	<p>Тема 5. Глобалізація економічних процесів.</p> <p>План лекційного заняття:</p> <p>1. Концепції економічної глобалізації</p> <p>2. Сутність та передумови глобалізації світової економіки</p> <p>3. Головні форми глобалізації світового господарства</p> <p>4. Наслідки глобалізації для світової економіки</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>Знати концепції економічної глобалізації і вміти оцінити наслідки глобалізації для світової економіки загалом та для окремих національних господарств зокрема</p>	5

	загалом та для окремих національних господарств зокрема			
--	---	--	--	--

9. Система оцінювання

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Системні трансформації у фінансах»

Модулі	Модуль 1 (20 балів)			Погочно-модульний контроль (50) + залік (50) = 100 балів
Змістові модулі	Т.1	Т.2	Т.3	
Кількість балів за змістові модулі				
Відповідь на семінарському занятті	5	5	5	
Індивідуальна робота	-	-	5	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи			
Модуль 2 (15 балів)				
Змістові модулі	Т.4	Т.5		
Кількість балів за змістові модулі				
Відповідь на семінарському занятті	5	5		
Індивідуальна робота	-	5		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи			
Підсумковий тестовий контроль	5			
Контрольний захід (2 контрольні роботи по 5 балів)	10			
Диф. залік	50			

Заочна форма навчання

Модуль 1+Модуль 2 = 50 балів	<i>(КР + ІЗ) 50 балів + залік (50 балів) = 100 балів</i>
Змістові модулі – ЗМ 1+ЗМ 2	
Кількість балів за аудиторну контрольну роботу (КР) – 25 балів	
За виконання індивідуальної роботи (ІЗ) – 25 балів	
Залік – 50 балів	

10. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Екзамен/Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	Відмінно/ Зараховано

80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктив но-варіативний)	Добре/ зараховано
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вмiє зiставляти, узагальнювати, систематизувати iнформацiю пiд керiвництвом викладача; в цiлому самостiйно застосовувати її на практицi; контролювати власну дiяльнiсть; виправляти помилки, серед яких є суттєвi, добирати аргументи для пiдтвердження думок.		
60-69	D	задовiльно	Здобувач вищої освіти вiдтворює значну частину теоретичного матерiалу, виявляє знання i розумiння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матерiал, виправляти помилки, серед яких є значна кiлькiсть суттєвих.	середній (репродуктивний)	Задовiльно/ зараховано
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володiє навчальним матерiалом на рiвнi, вищому за початковий, значну частину його вiдтворює на репродуктивному рiвнi.		
35-49	FX	незадовiльно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володiє матерiалом на рiвнi окремих фрагментiв, що становлять незначну частину навчального матерiалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовiльно/ Незараховано
0-34	F	незадовiльно з обов'язковим повторним вивченням залiкового кредиту	Здобувач вищої освіти володiє матерiалом на рiвнi елементарного розпiзнання i вiдтворення окремих фактiв, елементiв, об'єктiв.		

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 1 бал). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Наукові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру / диференційований залік – 50/50%
Вимоги до наукової роботи	Вивчення окремих питань, що передбачені для самостійного опрацювання. Оцінюється робота з тими матеріалами, які не задіяні в виконанні здобувачами домашніх завдань. Оцінка проводиться за складовою системи, в тому числі: коментарів до певних тем з зазначених матеріалів; презентацій, підготовлених

	здобувачем (не менше 7 слайдів) за тематикою, що дотична темі дисертації.
Семінарські заняття	Семінарські заняття проводяться згідно з розкладом у відповідності з планами семінарських занять на основі опрацювання лекційних матеріалів, основної та додаткової літератури (наприклад: тестовий контроль, звіт про виконану самостійну роботу, демонстрація практичної навички, тощо). Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, у формі виступів здобувачів з доповідями при обговоренні навчальних питань на семінарських заняттях. При оцінці роботи здобувача на семінарському занятті враховується: відвідуваність занять, активна і продуктивна участь на заняттях, вивчення літературних джерел, своєчасне виконання всіх завдань.
Умови підсумкового контролю	Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів. Він проводиться у письмовій формі у вигляді диференційованого заліку. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної підготовки із врахуванням тематики дисертації. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність, становить 50 балів. Сумарна кількість балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами диференційованого заліку. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Russell L. Ackoff Toward and Idealized University. – "Management Science" December. 1968 P. 121-131.
2. Handbook on Resilience of socio-technical systems by Matthias Ruth and Stefan Goessling-Reisemann, 2019, Elgar: Cheltenham, UK. 238 p.
3. Social Sciences: Regularities and Development Trends : Collective monograph. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2020. 325 p.
4. Шинкарук Л.В., Бевз І.А. та ін. Структурні трансформації в економіці України: динаміка, суперечності та вплив на економічний розвиток : наукова доповідь; за ред. чл.-кор. НАН України Л.В. Шинкарук ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2015. 304 с. :
5. Jutila, S.T. Social Development as a Reflection of the Evolution and Use of Human Resources. In: Geyer & Van der Zouwen, 1982. P. 35-58.
6. Economic Development: Global Trends and National Peculiarities. Collective monograph. Poland: "Publishing House "Baltija Publishing", 2020. 600 p.

7. Luhmann, N. Membership and motives in social systems. *Systems Research* 1996. 13(3) P. 341-348.
8. *Social Sciences: Regularities and Development Trends : Collective monograph*. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2020. 325 p.
9. Тимошенко О. В., Лісковецька Т. П. Системна трансформація національної економіки України. *Бізнес Інформ*. 2020. №1. С. 8–15.
10. Rapoport, A. Two Approaches to General System Theory. In: Geyer & Van der Zouwen, 1982. P. 267-283.
11. *Conceptual Aspects Management of Competitiveness the Economic Entities: Collective Monograph*. Igor Britchenko & Maksym Bezpartochnyi (eds.). 2019. 326 p.

Додаткова:

1. С. В. Швець, У. С. Швець. *Основи системного аналізу: навчальний посібник*. Суми: Сумський державний університет. 2017. 126 с.
2. Берталанфи Л. *История и статус общей теории систем // Системные исследования: Ежегодник, 1972. – М.: Наука, 1973. - С. 20-37.*
3. Сенченко М. *Аксиоматична теорія соціальних систем*. Вісник Книжкової палати. 2018. № 1. С. 3-10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2018_1_2.
4. Hordei O.D., Povorozniuk D.I. *Methods of risk assessment for financial stability in activity of insurance companies. Human rights : theory and practice. Collection of scientific paper. London. January 23-28, 2017. P. 176-180*
5. Гордей О. Д., Пацай Б. Д. *Еволюційні трансформації соціально-економічних систем*. Економічний вісник університету. Державний вищий навчальний заклад «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди». Випуск 33/1. 2017. С. 218–225.
6. Гордей О., Марченко А., Страховська Ю. *Інвестиційний потенціал фінансових ресурсів домогосподарств в Україні. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2018 р. № 3 (102). С. 171-177.
7. Старыш О.Г. *Системологія. Підручник*. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 232 с.
8. Монастирський Г.Л. *Теорія організації: підручник*. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: "Крок", 2019. 368 с

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: www.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL: www.kmu.gov.ua
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: www.minfin.gov.ua
4. Офіційний сайт Рахункової палати України URL: www.ac-rada.gov.ua
5. Офіційний сайт Фонду державного майна України URL: <http://www.spfu.gov.ua/ua/>
6. Офіційний сайт Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень URL: <http://www.ibser.org.ua/>

Міжнародні видання:

1. *Європейський науковий журнал*. URL: <http://www.eujournal.org/index.php/esj>
2. *Міжнародний науковий журнал «The Advanced Science Journal»*. URL: <http://www.advancedscience.org>
3. *Європейський науковий журнал «European Applied Sciences»*. URL: <http://konferencii.ru/info/101230>
4. *Американський науковий журнал «The USA Applied Sciences»*. URL: <http://www.ortpublishing.ru/> и www.anopremier.ru
5. *Європейський журнал економіки і управління «European Journal of Economics and Management Sciences»*. URL: <https://ew-a.org/ru/journals/399/>